

2.0. УВОД

Хемиплегија није болест, али је инвалидност, парализа једне стране тијела. Она обично прати повреду мозга, проузроковану болешћу или догађајем, популарно познатим као „мождана кап“ апоплексија. Оштећење мозга је на супротној страни од парализоване, тако да особа са лезијом на лијевој церебралној хемисфери има десну хемиплегију или парализу десне стране, а особа с лезијом на десној хемисфери имаће парализу лијеве стране (слика 1). Ако парализа није тотална, позната је као пареза; одатле се термин хемипареза употребљава за означавање слабости или парцијалне парезе једне стране тијела.

Премда је хемиплегија примарна инвалидност, ријетко када је парализа једини синдром. На погођеној страни долази до вазомоторних промјена па кожа постаје сува и хладна. Веома често долази до промјена у реаговању на осјете. Хемиплегичар може показати отупјело реаговање на додир, температуру и бол на одузетој страни тијела. Вид и слух могу бити оштећени у великој мјери и незнатно. Храна више нема исти укус. Упркос умањеној осјетљивости болесници се могу тужити на бол који се не да отклонити. Неконтролисано плакање може бити пропратна појава. Мање промјене у личности, иритабилност, летаргична стања, психотичке манифестације, празнине у меморији и расуђивање могу да се појаве. У педесет посто случајева хемиплегије (обично када се ради о парализи десне стране) може доћи до афазije. Премда је хемиплегија, у основи, моторна инвалидност у већини случајева, укључује читав комплекс психомоторних симптома.

До хемиплегије најчешће долази због цереброваскуларне болести, трауме мозга, тумора, демијелинизационих болести ЦНС-а и других болести и стања.

Програм рехабилитације је индивидуалан и прилагођава се сваком пацијенту понаособ у складу са његовим потенцијалом. Значај раног третмана је на превенцији: пнеумонија, васкуларних компликација (тромбоза), декубитуса, а нарочито контрактура. Свеобухватним третманом и ангажовањем свих чланова тима, почевши од самог настанка можданог удара на неуролошким одјељењима, па до крајњег оспособљавања у рехабилитационим установама гарантује се успјешан опоравак.

Слика 1. Хемиплегија